

Cumhuriyetin ilanından günümüze Türk kadınlarının eğitim, sosyal ve siyasal hayattaki durumlarının değerlendirilmesi

An analysis of Turkish women's status in educational, social and political life since the proclamation of the republic of Turkey until today

Esra Ağlı¹

Hacer Tor²

Received Date: 06 / 10 / 2015

Accepted Date: 30/ 12 / 2015

Öz

Türk kadınının tarihsel süreç içerisindeki yeri incelediğinde, ilk önemli belge olan Orhun kitabelerinde kadının önemi ve değeri saygı ile anlatılmaktadır. Ancak, zaman içerisinde Arap yada Bizans kültürlerinin etkisiyle toplumsal yapıdaki değişim ve yaptırımların sonucunda kadın geri plana itilmiştir. Tanzimat Dönemi ve sonrasında ki süreç içerisinde yapılan önemli reformlarla Türk Kadınına bir takım haklar tanınmış ve toplumdaki statüsünün sağlanlaştırılmasının da temelleri atılmıştır. 1923 yılında Cumhuriyetin ilan edilmesinden sonra kadınlar eğitim, sosyal ve siyasal alanlarda pek çok haklara sahip olmuşlardır. Örneğin; 1930'da yerel 1934'te genel seçimlerde seçme ve seçilme haklarını elde etmişlerdir. 1924 yılında Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile kız ve erkek öğrenciler eşit eğitim haklarına kavuşmuştur. 1926'da Türk Medeni Kanunu ile erkeğin birden fazla kadınla evlenmesi ve tek taraflı boşanması kaldırılmış ve kadınlara da boşanma hakkı, velayet hakkı tanınmıştır. Bu örnekler kadının toplumdaki rolünün önemini vurgular nitelikteki kazanımlardandır. Ancak, Türk Kadını eğitim, sosyal ve siyasal haklarının kazanımlarındaki başarısını günümüze taşıyamamıştır. Tüm dünyada yaşanan hızlı toplumsal değişim sonucunda kadın, giderek cinsiyet engelini aşmakta, aktif işgücü olarak ekonomik ve siyasal hayatta yerini almaktadır. Türkiye'de ise Tanzimat Döneminden başlayarak özellikle de Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar kadının ekonomik, kültürel ve sosyal gelişimini artırmak amacıyla yapılan eğitim reformları ve buna bağlı olarak toplumsal değişimlerle kadının statüsü artırılmaya çalışıldı ise de günümüzde kadının eğitim düzeyinin istenilen hedeflere ulaşmadığı çalışma yaşamına, siyasal hayata ve karar mekanizmalarına katılımının yetersiz olduğu görülmektedir. Bu çalışmada Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar Türk Kadınlara verilen haklar gözden geçirilerek, günümüzde kadınların eğitim, sosyal ve siyasal hayattaki durumlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar sözcükler: Kadının statüsü, Kadın eğitimi, Kadın ve siyaset

Abstract

With regard to analysing When the Turkish Women's role throughout the historical process analyzed, the importance and value of women was respectfully mentioned in the Orkhon Inscriptions, which are accepted as the first important historical documents. However, in the course of time, women receded into the background by the influence of Arab or Byzantine culture as a result of changes and sanctions in social structure. Turkish women were granted several rights through reforms initiated in Tanzimat era and in the following period, thus the foundation for the reinforcement of their status was laid. After the proclamation of Republic of Turkey in 1923, women gained some rights in educational, social and political areas. For example; they were granted rights to vote and to stand for election in the local election in 1930 and the general elections in 1934. With the acception of the law on Unification of Education in 1924, female and male students gained equal education rights. With new Turkish Civil Law which was enacted in 1926, polygamy and unilateral divorce by men were abolished and women were given the rights to initiate divorce and the custody of children. These examples are the achievements that emphasize the role of women in society. However, Turkish women have failed to keep their success in terms of educational, social and political rights today. As a result of rapid social change in the world, women have started to increasingly overcome difficulties related to their gender and to take their roles in economic and political life as an active workforce. Although the status of woman has been tried to be improved by educational reforms and related social changes introduced for the economic, cultural and social development of women starting from Tanzimat era and

¹ Ankara University, Pharmacy Education Ankara/TURKEY, esraagli25@gmail.com

² Prof. Dr., Research Assistant, Gazi University, Department of Family and Consumer Science Education Ankara/TURKEY, hacertor59@gmail.com

Ağlı, E., Tor, H. (2016). An analysis of Turkish women's status in educational, social and political life since the proclamation of the republic of Turkey until today. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (1), 75-86.

particularly from the proclamation of Turkish Republic until today the desired educational level of women has not been reached and the participation of women in work, political life and decision mechanisms has been rather weak. This study aims to review the rights granted to Turkish Women since the proclamation of Turkish Republic and to analyse the present status of women in educational, social and political life.

Keywords: Status of women; Education of women; Women and politics

1. Giriş

Tarih boyunca kadının her toplumda farklı statülerde bulunduğu bilinmektedir. Kadının bazı toplumlarda kutsallaştırıldığı, bazılarında erkeklerle aynı statüde değerlendirildiği, ataerkil toplumlarda ise ikinci sınıf kabul edildiği hatta hemen hemen hiçbir hak ve değere sahip olmadığı görülmektedir. Oysa ki, Eski Türklerde kadına bakış açısı diğer toplumlardan oldukça farklıdır. Orta Asya Türk kavimlerinde kadın özgürdür önemli hak ve yetkilere sahiptir. Gerek şehirli gerekse göçebe olsun Orta Asya Türk kavimlerinde kadın erkek eşitliği hep kabul görmüştür (Erdem vd., 2010, s. 14). Ancak X. yüzyıldan itibaren Müslümanlığı kabul eden Türkler, İslam Hukukuna dayalı sosyal bir sistem ve hayat tarzını benimsemeye başlamışlar, bu da Türk kadınının hayatında bazı değişikliklerin oluşmasına yol açmıştır. Türk kadını; dini kuralların, İran, Bizans ve Arap kültürlerinin de etkisiyle; İslamiyet öncesi sahip oldukları önemli mevkilerini kaybederek, toplum hayatından uzaklaşmak zorunda kalmıştır (Kaplan,1998, s.1).

Özellikle; Osmanlı İmparatorluğunun Gerileme Döneminde kadının tüm özgürlüğü zamanla kaldırılmış, öyle ki sokağa çıkmaları önce sınırlanmış, sonrada tamamen yasaklanmıştır. Evlenme ve boşanma koşulları tamamen kadın aleyhine eşit olmayan duruma getirilmiş ve Tanzimat Fermanına kadar bu kısıtlamaları artıran fermanın yayınlanmasına devam edilmiştir. Bu süreç XIX. yüzyılın ilk yarısına kadar devam etmiştir(Göksel, 1993,s. 132,133).

1839 tarihinde ilan edilen Tanzimat Fermanı ile birlikte yeni ve farklı bir medeniyet oluşumuna giren Osmanlı Devleti sosyal, siyasal ve pek çok alanda değişiklikler yapmaya başlamıştır. Bu geçiş sürecinde aile kavramında yer alan kadın da bu değişim ve yeniliklerden faydalanma imkânına kavuşmuştur. Bu dönemden itibaren kadının ev içindeki sınırlı yaşantısı değişmeye başlamış ve yeni bir kadın imgesi oluşmaya başlamıştır(Kaplan, 1998, s.139).

Tarihsel süreç içerisinde; kadının toplumsal yaşamında Tanzimat'la birlikte başlayan ve özellikle'de II. Meşrutiyet döneminde haklar konusunda yaşanan değişim hareketi, Cumhuriyet döneminde kadınlara verilen haklara adeta zemin hazırlamıştır. Cumhuriyet'in kuruluşuyla, toplumsal ekonomik ve siyasal açıdan olduğu gibi, kadın hakları açısından da birçok köklü değişikliğin gündeme getirildiği ve uygulandığı bir süreç başlamıştır (Erdem vd., 2010, s. 159).

Türkiye'de Tanzimat Döneminden başlayarak özellikle de Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar kadının ekonomik, kültürel ve sosyal gelişimini artırmak amacıyla yapılan eğitim reformları ve buna bağlı olarak toplumsal değişmelerle kadının statüsü artırılmaya çalışıldı ise de günümüzde kadının eğitim düzeyinin istenilen hedeflere ulaşmadığı çalışma yaşamına,siyasal hayata ve karar mekanizmalarına katılımının yetersiz olduğu görülmektedir.

Cumhuriyetin ilanı sonrası gerçekleştirilen köklü değişiklikler arasında, Türk kadınına tanınan seçme ve seçilme hakkı önemli bir gelişme olarak yer almaktadır. Sözü edilen hakların üzerinden 90 yılı aşkın bir sürenin geçmesine rağmen, kadının siyasetteki yeri ile siyasal katılımdaki rolü, sosyal konumu ve eğitim konusundaki durumu hala tartışılmaktadır.

Ağlı, E., Tor, H. (2016). Cumhuriyetin ilanından günümüze Türk kadınlarının eğitim, sosyal ve siyasal hayattaki durumlarının değerlendirilmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (1), 75-86.

Bu alışmada, Türk Kadınına verilen haklar Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar incelenmiş ve bu hakların kadınların siyasal, istihdam ve eğitim hayatlarına nasıl yansıdığını ortaya çıkarılmak amaçlanmıştır. Konu kadın istihdamı, kadının eğitimi, kadın ve siyaset olmak üzere üç başlık atında incelenmiştir.

2. Kadının istihdamdaki konumu

Tarihin her döneminde kadın işgücüne olan ihtiyaç önemini korumuştur. Günümüz zorlu iş yaşamında da kadının işgücünün önemi her geçen gün biraz daha da artmaktadır. Tarım toplu-
mundan bilgi toplumuna geçiş sürecinde tarlalarda ve fabrikalarda her zaman kadın işgücüne ih-
tiya duyulmuştur (Yılmaz vd., 2009, s. 91). Ancak kadın istihdamındaki değişimlerin yaşanılan
nemli olayların sonucunda farklılık gösterdiği bir gerçektir. Türkiye’de, kadınların çalışma ha-
yatına katılımlarındaki köklü değişimlerin en önemli nedenleri, Balkan Savaşları (1912) ve
I.Dünya Savaşı’nın (1914) ortaya çıkmasıdır. Savaşlarla birlikte kamusal alanda rol almaya baş-
layan Türk Kadını, silah ve gıda fabrikalarında çalışarak Türkiye’de kadın işçi sınıfının genişle-
mesine katkıda bulunmuştur (ndc vd., 2012, s. 39,40). Kadının, alışma yaşamında yer alma-
sının önemini her fırsatta dile getiren Atatürk, kadınların ve gençlerin, iş yaşamında korunması
için de uğraş vermiştir. Bu çerçevede, ülkedeki sanayi işletmelerinin tümünde kadınların ve genç
emekçilerin korunmasına ilişkin ilk düzenlemeler 24 Nisan 1930 tarihli Umumi Hıfzıssıhha Ka-
nunu (Genel Sağlık Koruma Yasası) ile yürürlüğe konmuştur. Bunun dışında 1925 yılında yrr-
lğe giren 394 sayılı yasa ve 1935 yılında çıkarılan 2739 sayılı yasa ile başta kadınlar olmak üzere
bütün çalışanların hakları yasal güvence altına alınmıştır (Kocacık vd., 2005, s. 200, 201). Kadın-
ların çalışma hayatının düzenlenmesinde en önemli aşama ise 1936 tarihli İş Kanunu’dur. 8 Ha-
ziran 1936 tarihinde kabul edilen bu yasa ile erkek, kadın ve çocukların çalışma koşulları yeniden
düzenlenmiştir. O tarihe kadar kadınların çalışma hayatını düzenleyen başka bir kanun bulunma-
maktadır (Yaşar, 2007, s. 14). 1937 ve 1943 yılında gerçekleştirilen ilk iş istatistiklerine göre, 1937
yılında 50.131 olan kadın işçi sayısı 1943’te 56.937’ye çıkmıştır (Makal, 2001, s. 135). 1955
yılında ise kadınların işgücüne katılım oranı %70 iken 1990’larda bu oran % 30’a dşmştir.
1950’lerin başından itibaren, İş Kanunu kapsamında çalışan kadın sayısında mutlak anlamda bir
azalmanın söz konusu olduğu görülmektedir. Nüfus sayımı sonuçlarına göre işgücüne katılımdaki
düşüşe paralel olarak ev kadınlarının oranı 1975’te % 78 iken, 1990’da % 82’ye yükselmiştir.
Kırdan kente göç, 1950’den bu yana kadınların işgücüne katılımının sürekli düşmesinin arkasın-
daki temel neden olarak görülmektedir (Dedeoğlu, 2015). Türkiye İstatistik Kurumunun 2015 yılı
Temmuz dönemi verilerine göre işgücü 2014 yılının aynı dönemine göre 1 milyon 35 bin kişi
artarak 30 milyon 311 bin kişi olurken işgücüne katılma oranı ise 1,1 puan artarak %52,4 olarak
gerçekleşmiştir. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalarda ise erkeklerde işgücüne katılma oranı
0,5 puan artarak %72,8, kadınlarda ise bu oran 1,6 puanlık artışla %32,4 olarak gerçekleşmiştir
(Türkiye İstatistik Kurumu, 2015). Ülkelerin ekonomik kalkınmışlığının ve gelişmişliğinin des-
tekleilmesi kadın istihdamının arttırılması ekonomide itici bir güç olmuştur. Bu nedenle kadın
istihdamını arttırıcı tedbirler hızla uygulamaya konulmaktadır. Bu tedbirler arasında ilk olarak
eğitim göze çarpmaktadır (zdemir vd., 2012, s. 116). Ülkemiz koşullarına bakıldığında, eğitimin
kadınların işgücüne katılımını teşvik ettiği yndedir. Türkiye’de niversite eğitimi almış ka-
dınların işgücüne katılım oranlarının erkeklere yakın olduğu görülmektedir (Uşen vd., 2011, s.
149). Temmuz 2014 yılı verilerine göre, istihdam oranı okur-yazar olmayan kadınlarda %16,2’ye
inerken, meslek lisesi mezunu kadınlarda %32,7’ye; yükseköğretim mezunu kadınlarda %58,3’e
ıkmaktadır. Lise altı eğitim durumu olan kadınlardaki oranın %24,3 iken yksekğretimli olan

Ağlı, E., Tor, H. (2016). An analysis of Turkish women's status in educational, social and political life since the proclamation of the republic of Turkey until today. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (1), 75-86.

kadınların oranının %58,3'lerde olması eğitimin istihdamda kadınlar için önemini vurgulamaktadır (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, 2014, s. 6).

İstihdama katılma oranlarını etkileyen önemli faktörlerden biri de nüfusun medeni durum yapısıdır. Kadınların istihdama katılma oranları medeni durum açısından ele alınıp incelendiğinde genel olarak artış eğilimindedir. Özellikle bekar olan ve boşanmış kadınların istihdama katılma oranlarında belirgin artışların olmasına rağmen, evli kadınlarda genel olarak düşük oranlarda da olsa artış izlenmektedir (Karabıyık, 2012, s. 251). Türkiye genelinde kent yaşamı içerisindeki evli erkeklerin 2004 yılında istihdama katılım oranı %70,0 iken 2012 yılına bakıldığında bu oranın %71,8 olduğu görülmektedir. Ancak, evli kadının 2004 yılı istihdama katılım oranı %12,3 iken 2012 yılı itibariyle bu oranın %20,5'e yükseldiği görülmektedir. Evli kadınların istihdam oranlarında bir artış olmasına rağmen kentsel kesimde boşanmış kadınların istihdamı 2004 yılı itibariyle %31,2'lik bir orana sahip iken, bu oran 2012 yılında %42,0'ye yükselmiştir (Üçler vd., 2014, s.32, 33). Türkiye'de bütün kadınlardan çoğunlukla medeni durumları ile ilişkili olarak ev işleri, çocuk bakımı ve yaşlı bakımını üstlenmeleri beklenmektedir. Kadınlar çalışma kararını verirken evdeki işlerin nasıl yapılacağını, çocuk ve yaşlılara kimler tarafından bakılacağını düşünmek zorunda kalmaktadır. Çocuk bakımının kurumsallaşmasındaki yetersizlik erkeklerden farklı olarak kadınların çalışma yaşamını doğrudan etkilemektedir (Önder, 2013, s. 54,55). Kentlerde yaşayan kadınlarla kırsal kesimde yaşayan kadınların istihdam oranı karşılaştırıldığında, kırsal kesimdeki kadınların üretim sürecinde daha yüksek oranda yer aldığı görülmektedir. 1950'li yıllar Türkiye ekonomisinde sanayileşmenin artması ile birlikte köyden kente göçün hız kazandığı dönem olmuştur. Bu gelişmeler doğrultusunda tarım sektörünün payı azalırken, sanayi ve hizmetler sektörlerinin payı artmıştır. Ancak bu ekonomik dönüşüm sürecinde tarım sektöründen ayrılan kadın işgücü, sanayi sektörüne dahil olamamıştır. Çalışan kadınların % 95'i 1966 yılında tarım sektöründe faaliyet gösterirken, 1980 yılında bu oran % 85,6, 1999'da ise % 66,3'e düştüğü ve 2000 yılından bu yana ise bu oranın % 20'lere gerilemiştir (Peker vd., 2012, s. 177,178). 2012 yılında istihdam edilen kadınların % 45,8'inin hizmetler sektöründe, % 39,3'ünün tarımda ve % 14,9'unun ise sanayi sektöründe istihdam edilmiştir. Uzun yıllar yoğun biçimde tarım sektöründe ve ücretsiz aile işçisi olarak istihdama katılan kadınlar, kentleşme ve ekonomik gelişmelere paralel olarak bugün itibariyle yoğunlukla hizmetler sektöründe istihdam edilmeye başlanmış ve kadın istihdamının en yüksek olduğu sektör hizmetler sektörü olmuştur (Türkiye Büyük Millet Meclisi, 2013, s. 7). Kırsal kesimde kadının ekonomik etkinliği ile kentteki kadının ekonomik etkinliği yapısal olarak birbirinden çok farklılık göstermektedir (Peker vd., 2012, s.177,178). 1988–2011 döneminde kadınların kırsal alanda işgücüne katılımları %50,7'den %37,5'e düşerken, kentte %17,7'den %24,8'e yükselmiştir. Türkiye genelinde kadınların işgücüne katılım oranları ise 1988 yılında %34,3 iken 2004 te %24, 2012 de %29,5 olmuştur. Bu oranlar, köyden kente göçün, kadının işgücüne katılımına etkisini çarpıcı olarak gözler önüne sermektedir. 2004 yılı ise bir kırılma noktası olarak görülmektedir. Kadınların işgücüne katılımlarının kırsal alanlarda daha yüksek görünmesinin nedeni, buradaki kadınların ücretsiz aile işçisi olarak çalışıyor olmasıdır. Türkiye'de dünya çapında eğilimin tersine 1950'lerin ortalarından başlayarak 2004 yılına kadar kadınların işgücüne katılım oranları sürekli düşmüştür. Bu düşüşü etkileyen başlıca faktörlerden biri, kırdan kente yaşanan yoğun ve sürekli göç dalgalarıdır (Önder, 2013, s. 45). Türkiye genelinde bölgesel olarak kadınların istihdama katılımları incelendiğinde değişkenlik gözlenmektedir. İstanbul, Batı

Ağlı, E., Tor, H. (2016). Cumhuriyetin ilanından günümüze Türk kadınlarının eğitim, sosyal ve siyasal hayattaki durumlarının değerlendirilmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (1), 75-86.

Marmara, Ege, Doğu Marmara, Batı Anadolu ve Akdeniz Bölgesinde toplam istihdamın neredeyse yarısını kadınlar oluştururken bu oran Güneydoğu Anadolu Bölgesinde oldukça düşük olup %9,1 oranındadır (Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı,2014, s. 2).

Türkiye’de yaş, işgücüne katılım oranını etkileyen önemli diğer bir faktördür. 2011 yılı verilerine göre kırsal kesimlerde erkeklerin işgücüne katılım oranı %93,26 ile en fazla 35-39 yaş grubunda, kentlerde çalışan erkeklerin işgücüne katılım oranı ise % 96,57 ile en fazla 30-34 yaş grubunda görülmektedir. Kadınlarda bu oran kırsal kesimde işgücüne katılım oranı %52,48 ile en fazla 45-49 yaş grubunda gerçekleştirilmiştir. Kentlerde kadınların işgücüne katılma oranı ise %37,44 oranıyla en fazla 25-29 yaş grubunda görülmektedir. İlerleyen yaşlarda bu oranın azalması kadınların evlenmeleri ve çocuk sahibi olmaları ile açıklanabilir. 65 yaş ve üstünde olan kadın ve erkeklerin kırsal kesimde kentlere oranla daha fazla işgücüne katılımı da yine kırsal kesimdeki temel ekonomik faaliyetin tarım olması ile açıklanabilir(Can vd., 2012).Gelişmiş ülkelerin kadınlarının işgücüne katılma oranları %70’ler seviyesindedir ve yükselerek erkeklerin işgücüne katılma oranına da yaklaşmaktadır. Ancak, Dünya genelinde izlenen işgücündeki genel artışın Türkiye’de geçerli olmadığı görülmektedir. Ülkemizde kadınların kentsel emek piyasasındaki yeri çok azken, kırsal emek piyasasında çalışanların %80’inden fazlasının ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır (Özer vd., 2003,s.56). Kadınların istihdam içerisinde yıllar itibariyle istenen düzeye ulaşamamalarında bazı faktörlerin etkisi bulunmaktadır. Bu faktörler kadınların aynı zamanda çalışırken karşılaştıkları sorunlardır. Bunlar; düşük ücret, sosyal güvenlikten yoksun olma, düşük eğitim, toplumsal cinsiyet anlayışı, ataerkil zihniyet olarak özetlenebilir.

3. Kadın ve eğitim

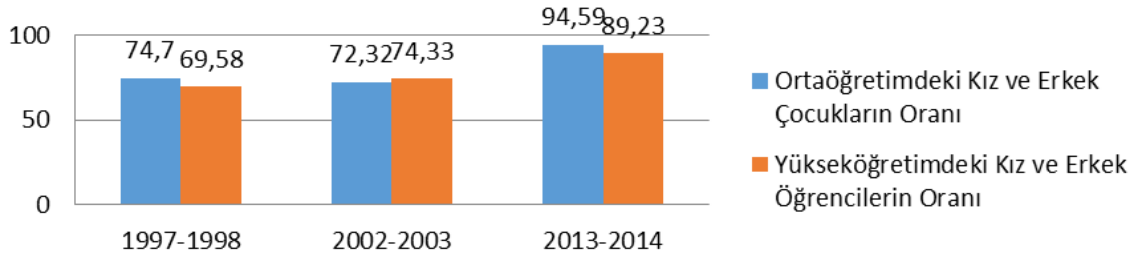
Tanzimat Dönemi Türk tarihinde kadınlarla ilgili hakların konuşulduğu ve uygulamaların başladığı dönem olarak görülmektedir. Değişimlerin yaşandığı alanlardan birisi de kadın eğitimi konusudur. 1869 Maarif-i Umumiye Nizamnamesi ile sıbyan mekteplerinde devam zorunluluğu yaş erkekler için 6-10, kızlar için 7-11 olarak belirlenmiş ve 1876 yılında Kanuni Esasi’nin ilanı ile birlikte kız ve erkek öğrenciler için ilköğretim zorunlu hale getirilmiştir (Karaman, 1994, s. 417).Tanzimat döneminde 1869 Nizamnamesi ile yükseköğretime öğrenci hazırlamak üzere kurulan İdadiler Cumhuriyetin kuruluşundan sonra ortaokula çevrilmiş, Tanzimat döneminde kurulmuş olan Sultanilerin devamı olan eğitim kurumu ise 1925 yılında lise adını almıştır (Önsöy,1991,s. 8, 11, 18).Türkiye’de kadınların yükseköğretim düzeyindeki katılımları 1914’te Darülfunun’da düzenlenen konferanslarla başlamış ve aynı yılın sonunda bir kadın üniversitesi olan İnas Darülfunun’unun açılmasıyla sürmüştür. Erkek ve kadın Darülfunun’ları arasındaki eğitim düzeyindeki fark, kadın öğrencilerin erkek öğrencilerle birlikte ders yapma talebine yol açmış ve 1921’de üniversiteler karma hale getirilmiştir (Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, 2000, s. 49). Osmanlı İmparatorluğu döneminde kadın eğitimi ile kayda değer gelişmeler görölse de kadın eğitimiyle ilgili en köklü değişiklikler Cumhuriyet Dönemine rastlamaktadır. 1924 yılında Tevhid-i Tedrisat Kanunu (öğretim birliği) ile tüm okullar Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlanmış ve medreseler kaldırılmıştır. Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze temel eğitimin zorunlu olduğu ülkemizde, 1928 yılında Türk Alfabesinin kabulü ile %10’u ancak bulan okuma-yazma oranı kadın ve erkeklerde hızla artmaya başlamıştır (Yaşar, 2007, s. 5). 1935-2000 yılları arasında 100 erkek içerisinde okur yazar kadın sayısı yıllar itibariyle 36’dan 84’e yükselmiştir (Moralı, 2014, s. 11). 2011 yılı sonuçlarında ise, okur-yazar olmayan 3.171.270 kişinin 2.617.566’sı kadındır. 2012 yılında da nüfusun % 49.8’ini, yani yaklaşık yarısını oluşturan kadınların eğitim düzeyi

Ağlı, E., Tor, H. (2016). An analysis of Turkish women's status in educational, social and political life since the proclamation of the republic of Turkey until today. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (1), 75-86.

incelendiğinde, %74'ünün en çok ilkokulu bitirmiş (23.849.994 kadın) olduğu görölmektedir. Buna 2.617.566 okuryazar olmayan ve 7.342.881 okuryazar olmakla beraber bir okul bitirmeyenler de dahildir (Türkiye Üniversiteli Kadınlar Derneği, 2015).

2014 yılı sonuçlarına göre 2.663.096 kişi okuma-yazma bilmemekte olup bunların 2.208.336'sını kadınlar oluşturmaktadır. Okuma yazma bilmeyen kadınların %77'si (1.717.260) 50 ve üzeri yaş grubundadır. 6-24 yaş grubunda ise okuma yazma bilmeyen 81.442 kadın bulunmaktadır (Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü, 2015).

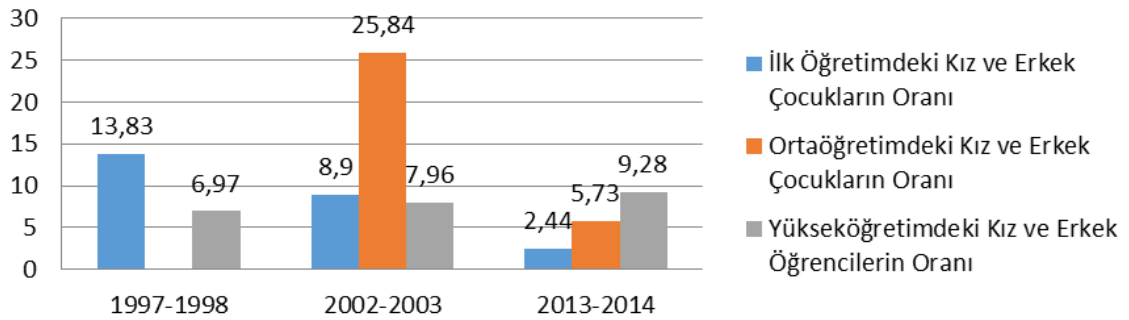
Grafik 1. Kız ve erkek cinsiyet oranları

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2014

Grafik 1'de orta öğretimdeki kız ve erkek çocuklarının oranları 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %74,70 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %72,32'ye düşmüş ve 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise %94,59'a ulaşmıştır. Yükseköğretimde kız ve erkek öğrencilerin oranları 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %69,58 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %74,33'e çıkmış, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise %89,23'e ulaşmıştır.

Grafik 2. Kız ve erkek brüt okullaşma oranları

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2014

Grafik 2'de ilköğretimde kız ve erkek çocukların brüt okullaşma oranları 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %13,83 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %8,9 olarak gerçekleşmiş, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise %2,44 olmuştur. Yükseköğretimde kız ve erkek öğrencilerin brüt okullaşma oranları 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %6,97 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %7,96 olarak gerçekleşmiş, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise %9,28 olmuştur (Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2014).

2014/2015 öğretim yılı rakamlarına göre; okul öncesi eğitimde 3-5 yaş grubunda net okullaşma oranı toplamda % 32,68 olup, kız çocukları için % 32,22; erkek çocukları için ise %

33,11'dir. İlköğretim okullaşma oranlarında son on yıl içinde önemli artışlar olmuştur. 2014/2015 öğretim yılına gelindiğinde ise toplamda %96,30 olmuş, erkek ve kız çocukları için sırasıyla %96,04 ve %96,57 olarak gerçekleşmiştir. Ortaokulda ise net okullaşma oranları toplamda %94,35, erkek ve kız çocukları için sırasıyla %94,39 ve %94,30'dur. İlköğretimde hem toplam okullaşma oranları hem de kız ve erkek çocuklarının okullaşmasına ilişkin oranlar kırsal alanlarda kentsel alanlarda olduğundan daha düşük olarak kaydedilmiştir. İlköğretimden ortaöğretime geçiş oranı 2012-2013'te %90,1'dir. Ancak kız öğrencilerin ortaöğretime geçişi (%89) erkek öğrencilere (%91,2) göre daha düşük düzeyde gerçekleşmiştir. 2003/04 yılında %15,31 olan toplam yükseköğretim net okullaşma oranının 2013/14 öğretim yılında %39,89'a yükselmiştir. Kadınlar açısından bu oran 2003/04 yılında %13,93 iken 2013/14 öğretim yılında %40,93'e yükselmiştir. 2013/14 yılı itibarıyla üniversitede eğitimini sürdüren 5.472.521 öğrencinin %45,8'ini kadınlar oluşturmaktadır. Lisansüstü düzeyde yüksek lisans ve doktora programlarına devam eden öğrencilerin ise %42,1'ini kadınlar oluşturmaktadır. Dış Hekimliği, Eczacılık, Edebiyat, Dil, Tarih ve Coğrafya, Fen, Eğitim, Güzel Sanatlar, İlahiyat ve Mimarlık Fakültelerinde kadın oranı erkeklerden fazla iken; Tıp, Mühendislik, Ziraat, Veterinerlik, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinde erkek öğrencilerin çoğunluktadır (Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü, 2015).

4. Kadın ve siyaset

I. Meşrutiyetle başlayan II. Meşrutiyet'te büyük bir ivme kazanan kadınların siyasal hak ve mücadelesinin, kadın hareketini Cumhuriyet Dönemine taşıdığı söylenebilir. Kadın hareketi bir özgürlük ve eşitlik hareketi olarak dünyada yaşanan dönüşümlerin Osmanlı toplumunu etkilediği 1900'lerde ortaya çıkmıştır. Kadın hareketi 19.yüzyılın ikinci yarısından itibaren yoğun bir şekilde Osmanlı imparatorluğunda yaşanırken Osmanlı'nın hukuk ve eğitim alanındaki yaptığı dönüşümler kadının ev mekânının dışına çıkmasını sağlamış, siyasallaşmasını ve örgütlenmesini de teşvik etmiştir. II. Meşrutiyet'in dergi ve derneklerinde yetişen kadınlar Kurtuluş Savaşı sonrasında 15 Haziran 1923'te "Kadınlar Halk Fırkası" adıyla bir parti kurmuşlardır (Gökçimen, 2008, s.9,20). Türkiye'de kadın çalışmalarının yoğunlaştığı dönem 1908-1935 yıllarını kapsamaktadır. Türkiye'de kadın çalışmalarının çoğu Meşrutiyet yıllarında kurulan kadın örgütleri ile başlamıştır (Toprak, 1994, s. 5). 1930 yılları öncesi ülke nüfusunun çoğunluğunu oluşturan kadınlara oy hakkı verilmesi yönündeki düşüncenin gittikçe güçlenmesi ve TBMM'de de taraftar bulmasıyla birlikte Meclise sevk edilen "Yeni Belediyeler Yasası" ile ilk adım atılmış ve 1930 yılında Türk Kadınına ilk kez Cumhuriyet rejimi sayesinde belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır. 26 Ekim 1933'te Köy Kanununda yapılan değişikliklerle de kadınlarımıza köylerde muhtarlık ve köy ihtiyari heyeti seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı verilmiştir (Güneş, 2010, s. 173).

5 Aralık 1934 tarihli ve 2598 Sayılı Kanunla, kadınlar milletvekili seçme ve seçilme hakkını elde etmişlerdir. Türk kadınının siyasetteki ilk temsilcileri 8 Şubat 1935 yılı seçiminde seçilen 18 kadın milletvekilidir (Kaplan, 1988, s. 201, 206). 1939 seçiminde bu sayı 15'e, 1950 seçiminde kadın milletvekili sayısı 3'e düşmüştür. Atatürk Döneminde ulaşılan %4,6'lık meclisteki kadın milletvekili oranı tam 72 yıl sonra 2007 seçimlerinde sağlanan %9,09'luk bir orana yükselebilmıştır. 2011 yılı seçimlerinde ise bu oran %14,4 olarak gerçekleşmiştir (Yüceer, 2008, s.143,146,147). 7 Haziran 2015 genel seçimlerinde 97 kadın milletvekili ile kadın temsil oranı mecliste %17.6 olmuştur (Bianet, 2015). Ancak 1Kasım 2015 genel seçimlerinde 82 kadın mec-

Ağlı, E., Tor, H. (2016). An analysis of Turkish women's status in educational, social and political life since the proclamation of the republic of Turkey until today. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (1), 75-86.

lise girmiştir ve meclisteki kadın milletvekillerinin oranı % 15'e düşmüştür (Haberler, 2015). Kadınların genel seçimlerdeki azlığı yerel seçimlerde de kendini göstermektedir. Şöyle ki; 2014 yılına gelindiğinde yerel seçimlerde belediye başkanlarının %2,86'sı, belediye meclis üyelerinin %10,72'si ve il genel meclis üyelerinin %4,80'ini kadınlar oluşturmaktadır. Netice olarak; yıllara göre kadın temsil oranlarında artış görülmesine rağmen bu artışın genel yüzdelik dilim içerisinde düşük olduğu yönündedir (Kadın ve Demokrasi Derneği, 2014).

5.Sonuç

Cumhuriyet'in ilanından günümüze kadar Türk kadını eğitim, siyasal ya da sosyal alanlarda gelişmeler yaşamasına ve hatta bazı hakları diğer ülkelerden daha önce elde etmesine rağmen şu an gelinen noktada bu üç başlıkta istenen noktaya gelinmediği yıllar itibari ile incelenen verilerden ortaya çıkan bir sonuçtur. Kadının öncelikli görevinin annelik ve ev odaklı olması, kadınların daha çok niteliksiz işlerde kayıt dışı çalıştırılmaları, kadınların siyasal alanda yer almalarında özgür düşüncelerini ifade edecek şartların olmaması, aile ya da eş baskısı ile kadınların geri planda kalmaları gibi nedenlerle kadınlar toplumda istenen seviyeye ulaşamamışlardır.

6. Öneriler

Toplumun yapıtaşı olarak görülmesi gereken kadınların devlet politikaları ile çalışma şartlarının iyileştirilmesi, ailelerin kız çocuklarının okuması yönünde bilinçlendirme projelerinin oluşturulması, siyasal alanda kadının genel ve yerel yönetimlerde kendilerini temsil edebilecek gerek siyasal partilerin gerekse devlet politikalarının düzenleyici çözümler getirmesi ile toplumsal düzen içerisinde kadın erkek cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kaldırılması sağlanabilir.

Kaynakça

- Bianet (2015).Mecliste Kadın Oranları Yüzde 23 Arttı,37 İlde Kadın Vekil Yok. 26 Kasım 2015 tarihinde <http://bianet.org/bianet/siyaset/165197-mecliste-kadin-orani-yuzde-23-artti-37-ilde-kadin-vekil-yok> sayfasından erişilmiştir.
- Can N., Özer M. (2012, Aralık).Türkiye'de İşgücü Piyasası. 15 Kasım 2015 tarihinde <http://seal.atilim.edu.tr/turkiyede-istgucu-piyasasi> sayfasından erişilmiştir.
- Dedeoğlu, S. (2015). Toplumsal Cinsiyet Rollerini Açısından Türkiye'de Aile ve Kadın Emeği. 28 Kasım 2015 tarihinde <http://2015.ses.org.tr/wp-content/uploads/toplumsal-cinsiyet-rolleri.pdf> sayfasından ulaşılmıştır.
- Erdem, Y. T., Yiğit, H. (2010), *Bacıyan-ı Rumdan günümüze Türk Kadınının iktisadi hayattaki yeri*.İstanbul:İstanbul Ticaret Odası .
- Gökçimen, S. (2008). Ülkemizde Kadınların Siyasal Hayata Katılım Mücadelesi. *Yasama Dergisi*. (10). 5-59.
- Göksel, B. (1993). *Çağlar Boyunca Türk Kadını ve Atatürk*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları/906. Atatürk Dizisi/ 27.
- Güneş, G. (2010). Türk Kadınının Muhtarlık ve Köy İhtiyar Heyetlerine Seçme ve Seçilme Hakkını Kazanması ve Türkiye'nin İlk Kadın Muhtarı Gül Esin (Hanım). *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırma Dergisi*,I X/20-21.171-190.
- Haberler .(2015). Meclisteki Kadın Milletvekili Sayısı Azaldı. 20 Kasım 2015 tarihinde <http://www.haberler.com/mecliste-kadin-milletvekili-sayisi-azaldi-7837285-haberi/> sayfasından erişilmiştir.

Ağlı, E., Tor, H. (2016). Cumhuriyetin ilanından günümüze Türk kadınlarının eğitim, sosyal ve siyasal hayattaki durumlarının değerlendirilmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (1), 75-86.

- Kadın ve Demokrasi Derneği (2014). Kadın Belediye Başkanlarını ve Kadın Belediye Meclis Üyelerini Tebrik Ediyoruz. 9 Kasım 2015 tarihinde <http://kadem.org.tr/kadin-belediye-baskanlarini-ve-kadin-belediye-meclis-uyelerini-tebrik-ediyoruz/> sayfasından erişilmiştir.
- Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü. (2015).Türkiye’de Kadın. 25 Kasım 2015 tarihinde <http://kadininstatusu.aile.gov.tr/uygulamalar/turkiyede-kadin> sayfasından erişilmiştir.
- Kaplan, L. (1998). *Cemiyetlerde ve Siyasi Teşkilatlarda Türk Kadını (1908-1960)*. Ankara : Yükseköğretim Kurulu Matbaası.
- Karaman, Y. (1994). Planlı Dönemde Kadın Eğitimi Politikamız. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 27 (1). 401-427.
- Karabıyık, İ. (2012). Türkiye’de Çalışma Hayatında Kadın İstihdamı. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 32(1). 231-260.
- Kocacık F., Gökçaya, V. B. (2005). Türkiye’de Çalışan Kadınlar ve Sorunları. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 6(1). 195-219.
- Makal, A. (2001). Türkiye’de 1950-1965 Döneminde Ücretli Kadın Emeğinin İlişkin Gelişmeler. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 56(2). 117-155.
- Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı .(2014). 2015 Yılı Bütçe Sunuşu. 11 Kasım 2015 tarihinde http://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_12/23031518_btesunuu.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Moralı, N. (2014).Cumhuriyet Döneminde Kadınların Eğitimi ve Eğitimli Kadınlar. 03 Kasım 2014 tarihinde <http://slidegur.com/doc/1707811/cumhuriyet-d%C3%B6nemi-kadınların-e%C4%9Fi%CC%87ti%CC%87mi%CC%87-> sayfasından erişilmiştir.
- Önder, N. (2013). Türkiye’de Kadın İşgücünün Görünümü. *Çalışma Dünyası Dergisi, (ÇSGB-Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)*, 1(1). 35-61.
- Önsoy, R. (1991). Cumhuriyetten Bugüne İlk ve Ortaöğretimimiz ve Bazı Meseleleri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (6). 1-23.
- Özdemir, Z. ,Yalman İ.N., Bayrakdar, S. (2012).Kadın İstihdamı ve Ekonomik Kalkınma: Geçiş Ekonomileri Örneği. 27 Kasım 2015 tarihinde <http://avekon.org/papers/476.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Özer, M., Biçerli, K. (2003). Türkiye’de Kadın İşgücünün Panel Veri Analizi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1). 55-85.
- Peker, E., Kubar Y. (2012). Türkiye’de Kırsal Kesimde Kadın İstihdamına Genel Bir Bakış. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi*, 14(2). 173-188.
- Toprak, Z. (1994). Türkiye’de Siyaset ve Kadın: Kadınlar Halk Fırkası’ndan (Arsı Ulusal Kadınlar Birliği Kongresine (1923-1935). *Kadın Araştırmaları Dergisi*,(2). 5-12.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (2013). Her Alandaki Kadın İstihdamının Artırılması ve Çözüm Önerileri Komisyon Raporu. Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu Yayınları No:12
- Türkiye İstatistik Kurumu.(2015). Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri 2014.12 Kasım 2015 tarihinde http://www.tuik.gov.tr/Kitap.do?metod=KitapDetay&KT_ID=11&KITAP_ID=294 sayfasından erişilmiştir.
- <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16056>Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (2014, Ekim). Tisk İşgücü Piyasası Bülteni. 24 Ocak 2015 tarihinde http://www.tisk.org.tr/upload_duyuru_ek/2014/16102014111609-tiskisgucupiyasasihaberbulteni-sayfasından erişilmiştir.
- Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (2014) .Kadınlar İstihdam Artışında Erkekleri Geride Bıraktı .10 Kasım 2015 tarihinde <http://www.tepav.org.tr/tr/haberler/s/3739> sayfasından erişilmiştir.
- Türkiye Üniversiteli Kadınlar Derneği Bursa Şubesi (2015).Türkiye’de Kadının Eğitimi.29 Kasım 2015 tarihinde<http://www.tukd.org.tr/haber74.asp> <http://www.tukdbursa.org.tr/index.php?s=sayfa&id=110> sayfasından erişilmiştir.

Ağlı, E., Tor, H. (2016). An analysis of Turkish women's status in educational, social and political life since the proclamation of the republic of Turkey until today. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (1), 75-86.

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (2000, Aralık). Kadın Erkek Eşitliğine Doğru Yürüyüş: Eğitim, Çalışma Yaşamı ve Siyaset. 26 Kasım 2015 tarihinde http://www.tusiad.org.tr/_rsc/shared/file/kadin2000.pdf sayfasından erişilmiştir.

Uşen, Ş., Delen, M. G. (2011). Eğitimli Kadınların Çalışma Hayatına İlişkin Tercihleri: İstanbul Örneği. *Kamu-İş Dergisi*, 11(4). 127-182.

Üçler, G., Kızılkaya, O. (2014). Kadın İstihdamının Boşanma ve Doğurganlık Üzerine Etkileri: Türkiye Üzerine Bölgesel Panel Veri Analiz. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2/2. 28-43.

Ündücü, Cemile A., Türk, F. (2012). Kamu Hayatında Türk Kadını. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi (TÜBAR)*, (31). 31-53.

Yaşar, O. (2007). Türkiye'de Kadın Eğitimi, Kadınlara Ait Diğer Göstergeler ve Çanakkale İli Örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 4(1). 1-35.

Yılmaz, A., Bozkurt, Y., İzci, F. (2009). Kamu Örgütlerinde Çalışan Kadın İşgörenlerin Çalışma Yaşamlarında Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2).89-114.

Yüceer, S. (2008). Demokrasi Yolunda Önemli Bir Aşama: Türk Kadınına Siyasal Haklarının Tanınması. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (14). 131-151.

Extended abstract in English

It is known that throughout history, women are in different status in every society. We see that in some societies women are enshrined, are evaluated in the same status as of the men in some, and are accepted as second class in patriarchal societies, moreover seem to have almost no rights and values. However, in ancient Turkish the perspective to women is quite different from other societies. In Central Asia, Turkish tribes women are free and they have important rights and authorities. In both urbans and nomad Turkish tribes of Central Asia, the equality of men and women has always been accepted. Especially; in the Decline Time Period of the Ottoman Empire, all the freedoms of women were removed in time, so that even their going out to streets was limited and then totally prohibited.

The marriage and divorce conditions were brought completely against unequal according to the status of women and until the Tanzimat Edict, the edicts which increased these limitations were continued to be published. This process was continued until the first half of the XIX. Century. Together with the Tanzimat Edict which was announced in 1839, the Ottoman Empire which entered into a new and different formation of civilization, has began to make changes in many areas such as social, political etc. In this process of transition, woman that is existed in the concept of family, has gained the opportunity to benefit from these changes and innovations. Starting from this period of time, the limited life of woman in house has begun to change and a new image of woman has begun to occur. In Turkey, starting from the Tanzimat Period, especially from the proclamation of the Republic until today, with the education reforms which aim to improve the economic, cultural and social the development of women and the social changes depended on these, an attempt was made to increase the status of women, but we see today that the education level of women could not reach the desired goals and that the participation of women to working life, political life and decision mechanisms are inadequate. Among the radical changes which were carried out, after the proclamation of the Republic, the right to vote and stand for election for women is an important development.

Despite that more than 90 years have passed from the rights mentioned, women's place in politics and their role in political participation, their social position and status on education are still being debated. In this study, we examined the rights which were given to Turkish women from the proclamation of the Republic until today and we aimed to demonstrate how these rights reflected to women's political, employment and educational lives. The subject has been examined at three titles, including women's employment, women's education and women and politics. In Turkey, the most important causes of radical changes in the participation of women in working life, are the emergence of the Balkan Wars (1912) and the First World War (1914).

Turkish women who began to take part in the public arena with the emergence of the wars, have contributed to the expansion of women's working class by working in weapons and foods factories in Turkey. The most important step in the regulation of women's working lives is the 1936 Labour Law. With this law, which was accepted on June 8, 1936, the working conditions of men, women and children have been rearranged. Until then, there is no other law to regulate women's working life. Employment participation rate of women in Turkey is on the % 26,6 level and this is approximately 2,5 times less than in developed countries. More than half of the working women are employed in informal sectors. Certain factors have some effects on women's being unable to reach the desired level in employment throughout these years. These factors are also the

Ağlı, E., Tor, H. (2016). An analysis of Turkish women's status in educational, social and political life since the proclamation of the republic of Turkey until today. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (1), 75-86.

---

problems which women encounter when working. These can be summarized as; low wages, lack of social security, low education, social gender approach and the patriarchal mentality. Although some significant developments were observed in women's education during the Ottoman Empire, the most drastic changes on women's education coincides with Republic Period. In 1924, with the Unification Law (teaching union) all the schools were connected to the Ministry of Education and madrasas were abolished.

In our country in which the primary education is obligatory since the foundation of the Republic till today, with the adoption of the Turkish alphabet in 1928, although the literacy rate which hardly reach to % 10 has begun to rise rapidly in women and men, the number of people who are illiterate in Turkey is 2 million 654 thousand and 643. 2 million 205 thousand 315 of the illiterate are women. 4 out of every 5 people who are illiterate are women. In 1930, the right to vote and stand for election has been given to Turkish women in municipal elections for the first time, thanks to the Republican regime. Also, in October 26, 1933, with amendments to the Law of the Village, the right to vote and stand for election has been given to our women in the elections of being a mukhtar and board of alderman in villages.

Women's representation in local administration which can be considered as the first step for women to participate in political life is also limited. In March 30, 2014 Local Elections, a total of 1,381 mayors were elected across Turkey, and only 40 of them (% 2,9) were female. At the parliament in 2015, 81 of the 550 parliamentarians (% 14.5) were female. Since the proclamation of the Republic of Turkey until today, despite Turkish women had advances in education, social or political life and although had gained some rights before other countries, the result which arises from the data analyzed for all these years is that, at this point, we are not in the desired level on these three titles. By improving with government policies the working conditions of women who should be seen as the building blocks of society, by creating awareness projects for consciousness-raising for families about the education of their daughters, by demanding regulatory solutions from both government policy and political parties for women to be able to represent themselves in political sphere, both in local and general governments, the elimination of gender inequality of women and men in social order can be achieved.